

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Io. Rvdolph. Engav Ivrivm D. & P.P.O. In Academia Ienensi
Elementa Ivris Criminalis Germanico-Carolini**

Engau, Johann Rudolph

Jenae, MDCCXLVIII.

VD18 12413879

Tit. XI. De Reorvm Examinibvs speciatim De Svmmario Examine.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10011

TIT. XI.

DE
REORVM EXAMINIBVS

speciatim

DE

SVMARIO EXAMINE.

§. CXXI.

De delicto & illius circumstantiis ro- Reum qui
gatur reus, primum *summarie*, dein rogat
ad articulos (§. LXXII, §. 6.). Quod quan-
doque *ad certa puncta** rogetur, illud re-
centioris nec ubique probati moris est.

* Ad hæc rogat iudex, ut respondentis famam &
existimationem seruet illibatam. BERGER *El. Iur.*
Crim. p. 210.

§. CXXII.

Reus sit rogandus quo uelit modo, iu- iudex, sit
dici est, (1) ubi cum scabinis & actua- iustus
rio *consedit* (§. XXXI, 4. XXXIX, 3.), (2)
illum de *dicenda ueritate* & mente *cate-*
gorice explicanda monere; (4) dicentem
audire, eumque (5) de uero *significatu*
uerborum, si quibus dubiis aliqua dixe-
rit, nec non (6) de causa, cur illius dicta
cum fama pugnent & testimoniis? inter-
rogare k); (7) ex responso rei quando-

Z 4 que

k) BRVNNEMANN *proc. inquis.* c. VIII, m.
l. nr. 84.

que quæstiones confestim formare, & ad eas responſionem exigere; (8) examini toties quoties poſt illud peractum noua indicia emergunt, aliud *addere* &c.

§. CXXIII.

bonus &

Quia iudex bonus, honeſtus & ſincerus eſſe debet (§. XXII. ſeq.): ſumma cum iniuria (1) criminis confeſſionem elicit *ſpem impunitatis* faciens, (2) prætermittit *cauſas ignoſcendi*, (3) utitur præſtigiis, fallaciis & *doloſis captionibus* &c. l).

§. CXXIV.

cautus, præ-
fertim ubi
res ei eſt

Cauſiones iudicis reum examinantis hæ ſunt: (1) ut ne reo ullum locum det *ſubterfugia* quærendi, aut de nouo *delictum* aliquod committendi *m*); (2) ut examen rei, *ueritatem fateri* incipientis, nullo abrumpat modo *n*); (3) ut quandoque ſimulet, examen interrumpat aut illius ordinem quodammodo immuter, aliumue *dolum bonum* adhibeat *o*), ubi reus uerſutus eſt, & ad omnia neganda paratus *p*).

§. CXXV.

- 1) BEYER ad art. 45. c. l. n. 83.
ſeq. poſ. 10. STRYK de *o*) CARPZOV *proc.*
ſalute publ. c. 2. nr. 122. *crim.* qu. 113. n. 38.
m) Kayſer *pr. crim.* *p*) BRVNNEMANN
p. m. 270. c. l. nr. 66. 70.
n) BRVNNEMANN

§. CXXV.

Præsertim caueat iudex, (4) ut *furiosum* cum *fu-*
 statim eum habeat, qui furenter agit & *rioso,*
 loquitur. Disquirat potius: sit furor *simu-*
latus an *uerus*? &, ubi de hoc constat,
 sit *approquinquans* an *præsens*? *absolutus* an
respectiue talis? Ad quod intelligendum,
 quærat (a) *ex medicis*: num, in quantum
 & ex qua causa furore agitato uel men-
 te captum reum habeant *q*)? & (b) *ex*
iis, qui circa reum adhuc fuerunt: num,
 quoties, quo tempore & in quibus rebus
 furiosum uiderint *r*)?

§. CXXVI.

Iudex (5) cum *muto* rem agens, iubeat *muto,*
 eum oculos in res, quibus tempore de-
 licti commissi usus est, dirigere, &
 de delicto illiusque circumstantiis ueri-
 tatem per signa prodere. Ut uero con-
 stet iudici, quid quodlibet signum loqua-
 tur, *interpretes duos* pluresue, eosque
 reo uel consuetudine uel sanguine iun-
 ctos, adhibere debet *s*).

Z 5 §. CXXVII.

q) THOMASII d. de der Taub und Stumm
presunt. furor. atque geborn. c. 1. §. 5. c. 3.
dement. §. 16. seq. §. 4. GASSERI d. de in-

r) ID. c. d. §. 41. *quisit. contra surdum &*
seq. *mutum natura §. 11. 15.*

s) KRESS vom R. *seq.*

§. CXXVII.

furdo, *olort* Vbi (6) *furdus* examinandus est, tradunt nonnulli Dd. iudicis esse, quaestiones suas fundere, uel super cerebrum, uel per os apertum, rei t).

§. CXXVIII.

homine peregrini idiomatis aut Vbi (7) iudex rei & reus iudicis *linguam* non intelligit, ad minimum duo* interpretes sunt accersendi, qui iureiurando ad id obstringuntur, ut iudicis uerba reo & rei uerba iudici fideliter interpretentur, atque in iudicio, iis praesentibus, acta prodant nemini.

* Vnicum sufficere putat STRYK d. de negotiis per interpretem gestis c. 2. §. 76. seq. at praxis examen in causis capitalibus institutum, unico interprete interueniente, iubet repeti. MXLII progr. d. inaug. HOLDERRIEDERI praemissum.

§. CXXIX.

contumace. Qui uel plane non, uel non categorice refert aut respondet, reus *leuioris* criminis, pignoribus, multa, aut carcere coercetur u), uel a confessionario suo excitatur; si reus *grauioris* criminis, relatio uel responsio iniungitur ei, sub pena confessi & conuicti, sub comminatione tormentorum &c. y).

§. CXXX.

- * z) GASSER c. d. §. 15. 279. CARPZOV c. 9.
 u) BRUNNEMANN nr. 56. BRUNNEMANN
 c. l. nr. 78. c. l. nr. 81.
 y) Kayser c. l. p. m.

§. CXXX.

Actuarii est (1) annotare (§. XXXII.) <sup>Actuarii of-
ficiū.</sup> quando, ubi, a quo, quibus præsentibus, qua admonitione præmissa & quo modo reus rogatus, (2) consignare *uerba*, quibus reus delictum referens usus est, (3) consignata finito actu *prælegere*, (4) describere *statum animi & gestus rei* hoc uel illud dicentis z).

§. CXXXI.

Examen rei summarium (§. CXXXI. <sup>Examen
rei summa-
rium</sup> LXXII. 5.) est breuis & concatenata delicti illiusque circumstantiarum relatio, iudice iubente ab ipso reo facta.

§. CXXXII.

Iudicis est (1) hoc examen quouis modo maturare, (2) præsentibus scabinis & <sup>quomodo
instituen-
dum?</sup> actuario monere reum dicendæ ueritatis (§. CXXXII.), (3) mouere dubia, si quæ dicta rei pugnent cum iis, quæ uera cognouit ex fama uel dictis testium &c. (§. eod. n. 6.); (4) non tamen facile sermonem rei interrumpere.

TIT. XII.

z) HELL *iudic. & defens.* p. 81.

TIT. XII.

DE

ARTICVLIS INQVISITIO-

NALIBVS

ET

REI AD ILLOS RESPONSIONE.

§. CXXXIII.

Ad articu-
los inquisi-
tionales

Articuli *inquisitionales* sunt quæstio-
nes ^{a)}, quibus iudex reum rogat tam
de sua persona quam de delicti, cuius in-
culpatur, circumstantiis.

§. CXXXIV.

tam gene-
rales

Vnde in *generales & speciales* diuidun-
tur, quorum illi faciunt, ut iudex nomen,
parentes, patriam, ætatem, educationis lo-
cum rationemque, electum uitæ genus,
fortunam &c. rei queat cognoscere.

§. CXXXV.

quam spe-
ciales

In *speciales*, qui dicuntur, *articulos* il-
læ digeruntur circumstantiæ, (1) quas ex
denuntiatore, testibus, reo summarie re-
spondente, uel aliunde cognouit, (2)
quasque ad ueritatem criminis detegen-
dam, & sic (3) ad reum uel condemnan-
dum uel absoluedum facere iudex pro-
babili ratione ductus iudicat.

§. CXXXVI.

a) Kayser c. l. p. 239. BRUNNEMANN c. l.
nr. 34.